

Polskie Towarzystwo miłośników fotografii
II doroczna wystawa Kalendarz

POLSKIE TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW FOTOGRAFII.

II.

DOROCZNA WYSTAWA

FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ.

KATALOG.

WARSZAWA.

Drukarnia i Litografia p. f. „Jan Cotty”, Kapucyńska 7.
1917.

POLSKIE TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW FOTOGRAFII.

II.

DOROCZNA WYSTAWA

FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ.

KATALOG.

INSTYTUT
BADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA
00 330 Warszawa, ul. Nowy Świat 7?
Tel. 26-68-83

WARSZAWA.

Drukarnia i Litografia p. f. „Jan Cotty”, Kapucyńska 7.
1917.

20.934

Rok temu bez mała Polskie Towarzystwo Miłośników Fotografii, nie bacząc na surmy bojowe, poważyło się zadokumentować Swoim, jakie są dążności dzisiejszej fotografii i jakimi ona rozporządza środkami. Baliśmy się, czy sprostamy zadaniu: rzeczywistość zadała kłam obawom naszym, dała nam bowiem wynik nieoczekiwany: sukces materialny i zupełne powodzenie moralne. Wystawa opłaciła się nam przeto podwójnie, nic więc dziwnego, że zaraz wtedy powstała myśl powtórzenia pokazu a bodaj czy nawet nie pomyślano o stałych, dorocznych wystawach, które poznajamiałyby ogół z dążeniami fotografii artystycznej i były dowodem postępu w tej mierze u nas. I oto powstała druga doroczna wystawa artystyczna, ten „salon“ fotografii polskiej. Staraliśmy się, żeby udział przyjęły wszystkie dzielnice Polski i aby do popisu mogli stanąć zarówno uprawiający sztukę fotograficzną dla przyjemności jak i ci, którzy z niej korzyść osiągają materialną; postawiliśmy tylko warunek — bez reklamy — a zamiast tego hasło zasługi osobistej. Czy odzew nasz wywarł wpływ właściwy — o tem prosimy się przekonać. Nie wszyscy nas zrozumieli a może zrozumieli, lecz trudne warunki doby dzisiejszej zahamowały ich chęci i zmusiły do odłożenia występu do czasów przyszłych, daj Boże lepszych. Wystawcy nie są zbyt liczni, lecz za to prace ich, zarówno pod względem wyboru tematu, jak również i techniki, znamionują znaczny postęp. — Możemy to również zapisać do aktywów naszego zeszłorocznego występu.

Amatorów, chcących nabyć obrazy wystawione, o cenie ich poinformuje kasa wystawy, musimy wszelako zwrócić uwagę łaskawych nabywców, że wedle ogłoszonego regulaminu, eksponatów przed zamknięciem wystawy nie można z niej zabierać.

Nadesłano na wystawę od 16 wystawców 337 prac, z których Komisya Kwalifikacyjna składająca się z pp. dr. Z. Grudzińskiego, inż. J. Jaroszyńskiego, A. Kędzińskiego, J. Rupniewskiego i W. Wojdyny zakwalifikowała 297 eksponatów — z tych

Na papierach bromosrebrnych	67
„ albuminowych	17
Pigmentów	82
Otrzymanych sposobem olejnym	60
Otrzymanych sposobem gumowym	50
Rysunków otrzymanych drogą auto- matyczną według pomysłu inż. Z. Gniazdowskiego	20
Plansz z autochromami	1

Po za konkursem firma N. P. G. wystawiła szereg prób papierów swej fabrykacyi.

Jury składa się z osób następujących:

Inż. W. Adamiecki, dr. L. Anders, dr. Bein, A. Breza, M. Fuks, arch. J. Heurich, Huzarski, F. Jabłczyński, A. Janowski, C. Jelenta, arch. Z. Kalinowski, A. Kędziński, J. Kłos, W. Kopczewski, inż. P. Lebedziński, S. Lenc, I. Łopieński, Mączewski, A. Masłowski, K. Olchowicz, I. Sobieszkański, K. Szteinbok, pr. W. Trojanowski, T. Ziomek.

Ogólny kierunek — dyrektywę wystawy prowadzi inż. M. Dederko.

M. BONIECKI.

1. Szumi bór	Brom
2. Pałac w S.	"
3. Portret pani I. G.	"
4. Nad jeziorem	"
5. Wschód księżycy	"
6. Ruiny w Drzewicy	"
7. Jesienią	"
8. Zameczek	"
9. O zmierzchu	"
10. O Zachodzie	"
11. Kościół w Drewnicy	"

I. BUŁHAK.

12. Noc	Guma
13. Studium	"
14. Adam i Ewa	"
15. Dzwonnica św. Jerzego — Wilno	"
16. Zaulek w Wilnie	"
17. Pierwszy śnieg	"
18. Młyn	"
19. Powódź wiosenna	"
20. Gra słońca	"
21. Wiarus z Warszawianki	Brom
22. Studium	"
23. Studium	"

24.	Studyum	Brom
25.	Rzeźba w ks. Św. Piotra w Wilnie	„
26.	Zima	„
27.	Portret Ruszczyca	„
28.	Wilno	„
29.	Na wiosnę	„
30.	Ul. Żydowska w Wilnie	„
31.	Mury uniwersyteckie w Wilnie	„
32.	Droga zimowa	„

B. DANAYKO.

33.	Józef Piłsudski	Brom
34.	Józef Piłsudski	„
35.	Studyum portretowe	„
36.	Z rodzinnych stron Adama Mickiewicza	„
37.	„ „ „ „	„
38.	„ „ „ „	„
39.	„ „ „ „	„
40.	„ „ „ „	„

M. DEDERKO.

41.	Brzask	Brom
42.	Memento mori	„
43.	Pieszczota synowska	„
44.	Autoportret	„
45.	Portret panny P. D.	„
46.	Portret pani M.	„
47.	Portret pani P.	„
48.	Szklanna kula	„
49.	„Inocence“	„
50.	Noc	„
51.	Portret dr. A.	Pigment
52.	Portret panny N. C.	„
53.	Portret panny N. C.	„
54.	Portret pana A. G.	„

55. Portret art. mal. J. R.	Pigment
56. Iris	"
57. Pani Ora	"
58. Profil	"
59. Tryptyk	"
60. Fresk	Olej.
61. Macierzyństwo	"
62. Akt (klisza ś. p. Ł. Dobrzańskiego)	"
63. Torreador	"
64. Portret prof. W. T.	"
65. Portret pana W. D.	"
66. Studium krajobrazowe	"
67. Krajobraz	"
68. Portret dr. A.	Guma ¹
69. Portret pani J. D.	"
70. Portret pani J. D.	"
71. Portret pani J. D.	"
72. Portret pani J. D.	"
73. Portret pana W. A.	"
74. Portret baronowej O. N.	"
75. Portret barona R. N.	"
76. Kartka z albumu	"
77. Akt	"
78. Przed lustrem	"
79. Szkic	"
80. Topola (klisza ś. p. Z. Dobrzańskiego)	"
81. Sześć szkiców	"
82. W pracowni malarza	"
83. Portret panny P.	"
84. Głowa starca	"
85. Głowa starca	"
86. Porcelanowa figurynka	"
87. Rzymianka	"
88. Zakonnica	"
89. Szkic	"
90. Chochlik	"
91. Studium portretowe	"

92.	M-Ile Denise	Guma
93.	Dzieło	„
94.	Studyum (kl. ś. p. Ł. Dobrzańskiego)	„
95.	Dante	„
96.	Studyum	„
97.	Studyum portretowe	„
98.	Głowa pierrota	„
99.	Głowa Starca (kl. ś. p. Ł. Dobrzańskiego)	„
100.	Kopciuszek ucieka z balu	„
101.	Pod filarami I	„
102.	Pod filarami II	„
103.	Zacisze	„
104.	Pijacka piosenka	„
105.	Portret art. mal. J. R.	„
106.	Na Ścierniskach	„
107.	Brzozy	„
108.	Studyum Sangwiną	„

Z. GNIAZDOWSKI.

109.	Portret Marysi	Fotorysunek
110.	Zagroda	„
111.	Marysia w słońcu	„
112.	Portret Marysi	„
113.	Psy	„
114.	Szufflowanie końmi	„
115.	Portret Marysi	„
116.	Portret	„
117.	Autoportret	„
118.	Główka	„
119.	Sanitariuszka	„
120.	Portret konia	„
121.	Trzy dziewczynki	„
122.	Staw	„
123.	Portret pana S.	„
124.	Portret	„
125.	Portret	„

126.	Portret	Fotorysunek
127.	Portret	"

C. GOLĄŃSKI.

128.	Rybak	Olej
129.	Kolumna Zygmunta	"
130.	Zakątek	"
131.	Motyw z Ojcowa	"
132.	Fragment Starego Miasta	"
133.	Fragment Starego Miasta	"
134.	Głowa starca	"
135.	Brzozy	"
136.	Fragment Starego Miasta	"
137.	Fragment Starego Miasta	"
138.	Studyum	"
139.	Noc nad Wisłą	"
140.	Wiatr halny	"
141.	Motyw z Kazimierza	"
142.	Podwórko	"
143.	Studjum	"
144.	Motyw ze Starego Miasta	"
145.	Motyw z Bielan	"
146.	Motyw ze Starego Miasta	"
147.	Studyum	"

J. T. GROTKOWSKI.

148.	Zimowy wieczór	Olej
149.	Fragment lasu	"
150.	Przy praniu (kl. ś. p. Ł. Dobrzańskiego)	"
151.	Krzyż przydrożny	"
152.	Na pastwisko	"
153.	Przed kościołem (kl. ś. p. Ł. Dobrzańskiego)	"
154.	Krzyże przydrożne	"
155.	Wierzyby	"
156.	Nad Wisłą	"

157.	Las w zimie	Olej
158.	Widok z Zapiecka	„
159.	Droga leśna	„
160.	Śnieg marcowy	„
161.	Fragment z Wilanowa	„
162.	Droga leśna	„
163.	Przed kościołem (kl. ś. p. Łukasza Dobrzańskiego)	„
164.	Chata w słońcu	„
165.	Ulica Źródłowa	„
166.	Droga	„
167.	Widok z Krzywego Koła	„
168.	Wierzby	„
169.	Widok z Zapiecka	„
170.	Katedra	„
171.	Zygmunt	„

B. HOLFARTH.

172.	Przed zachodem	Albumin
173.	Stara Warszawa	„
174.	Złowrogie chmury	„
175.	Stara Warszawa	„
176.	Ustronie	„
177.	Góralczycy	„
178.	Góral	„
179.	Stara Warszawa	„
180.	Motyw z Kazimierza	„
181.	Jesienią	„

P. MAŁACHOWSKI.

182.	Portret	Olej
183.	Na Bodeńskim jeziorze	„
184.	Z wycieczki w góry Tyrolskie	„
185.	Portret	Pigment
186.	Portret	„
187.	Autoportret	Brom

Z. MARCINKOWSKI.

188.	Syrena	Pigment
189.	Fragment z klasztoru	"
190.	Z Natolina	"
191.	Barki	"
192.	W południe	"
193.	Krzyż nad miastem	"
194.	Brzozy	"
195.	Łabędzie	"
196.	Motyw ze Starego Miasta	"
197.	Brama na Solcu	"
198.	Utrata	"
199.	Studyum	"
200.	Kanonia	"
201.	Baszta	Albumin
202.	W słońcu	Olej
203.	Kościół Bernardynów	Pigment
204.	Śnieg	"
205.	Gospodarz z pod Otwocka	"
206.	Studyum	"
207.	Z Łazienek	"
208.	Studyum	"
209.	Typy	"
210.	Przekupka ze Starego Miasta	"
211.	Studyum	"
212.	Studyum	"
213.	W słońcu	"
214.	W słońcu	"
215.	Autoportret	"
216.	Wązki Dunaj	Olej
217.	Kruchta	Pigment
218.	Podwórko na Krzywem Kole	"
219.	Dworek na Szmulowiznie	"
220.	Śnieg	"
221.	Rybak	"
222.	Szpital na Mostowej	"
223.	Katedra	"

	Pigment
224. Mglisty poranek	Pigment
225. Sień na Starem Mieście	"
226. Barka	"
227. W słońcu	"
228. Stary park	"
229. Król Zygmunt	"
230. Z klasztoru Wizytek	"
231. Sień na Starem Mieście	"
232. Stare Miasto	"
233. Fragment ze Starego Miasta	"
234. Ze Starego Miasta	"
235. Chrystus	"
236. Ule	"
237. Z Kazimierza	"
238. Śnieg	"
239. Stare Miasto	"
240. Brzozy	"
241. Nałęczów	"
242. Fragment	"
243. Moczary	"
244. Zmierzch	"
245. Z Kazimierza	"
246. Oddzwie	"
247. Stogi	"

W. MIECZYŃSKI.

248.	Zdjęcia z natury w folw. Świeszewko	Brom
249.	" " " "	"
250.	" " " "	"
251.	" " " "	"

I. MISZCZAK.

252.	Dzieci w rzece	Brom
253.	Portret pana Kamińskiego	"
255.	Głowa dziecka	"

256.	Głowa Franciszkanina	Brom
257.	Głowa chłopca	Albumin
258.	Portret pani W.	Brom
259.	Głowa chłopca	Albumin
260.	Portret p. Kostrzewskiego	Brom

E. NIEDZIELSKI.

261.	Rynek w Kazimierzu	Albumin
262.	Wieś Klemia	"
263.	Żniwiarka	"
264.	Laboratoryum	"

F. STRZAŁECKI.

265.	Studyum pejzażowe	Brom
266.	" "	"
267.	" "	"
268.	" "	"
269.	" "	"
270.	" "	"
271.	Autochromy	---

I. SZTEINBOKÓWNA.

272.	Motyw architektoniczny	Olej
273.	Pejzaż	"
274.	Isola Bella	"
275.	Portret pani Z. D.	Pigment
276.	Portret pani Z. S.	"
277.	Portret dziewczynki	"
278.	Portret pana H.	"
279.	Studyum	"
280.	Portret pani I. F.	"
281.	Knehini Kurcewiczowa	"
282.	Portret panny L.	"
283.	Portret dziewczynki	"

284.	Portret pana H.	Pigment
285.	Studyum	"
286.	Chłopaczysko	"
287.	Portret Halutki	"
288.	Portret pani J. F.	"

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZABYTKAMI.

289.	Płaskorzeźba, Krakowskie-Przedmieście 45	Brom
290.	" " " "	"
291.	" " " "	"
292.	Głowica kamienicy Celejowskiej	"
293.	Kamienica Celejowska	"
294.	Kościół Ewangelicki	"
295.	Wnętrze pałacu Ks. Mazowieckich	"
296.	" " " "	"

Z. GNIAZDOWSKI.

297.	Wązki Dunaj	Fotorysunek
------	-------------	-------------

Rozwój fotografii, przenikając choć powoli do Polski, wywołał u nas objaw, spostrzegany już oddawna w krajach bardziej w kulturze posuniętych: miłośnicy zaczynają przodować nie tylko w fotografii krajobrazowej, lecz również w portretowej i oddziaływać na poziom wytwórczości fotografów zawodowych.

Dotychczas jednak portrety podobne były dostępne jedynie dla bliższych znajomych samych autorów, publiczność szersza była odgradzoną od artystów-fotografów, nie będących zawodowcami, murem mocniejszym, niż od artystów malarzy i rzeźbiarzy.

Pragnąc temu zaradzić i umożliwić publiczności, stawiającej wyższe wymagania posiadanie podobizn, wykonanych przez wybitnych miłośników, P. T. M. F. postanowiło otworzyć dla publiczności swą pracownię portretową.

Najwybitniejsi portreciści o nazwiskach spopularyzowanych już przez wystawy pp. dr. K. Bein, inż. M. Dederko, C. Golański, inż. J. Jaroszyński, J. Szeinbokówna i inni, ofiarowali bezinteresownie swą pracę Towarzystwu i w godzinach i na warunkach, które bliżej poznać można w Kancelaryi będą wykonywali portrety w altanie T-wa. Każdy zamawiający portret będzie mógł udać się do tego z pomiędzy fotografów, którego styl swoisty i technika odpowiadają jego smakowi.

Prócz tego pracownia Towarzystwa, przychodząc z pomocą miłośnikom fotografii, jak również stowarzyszeniom i instytucjom kulturalnym, będzie wykonywała dla nich wszelkie rotory fotograficzne, jako to: wywoływanie, odbijanie na papierach, powiększanie, odbitki artystyczne za pomocą t. zw. sposobów wyższej techniki, t. j. pigmentowe, gumowe, olejne. Miłośnicy nie należący do zrzeszenia, będą mogli dzięki temu nietylko powierzać swe prace ściśle techniczne za cenę umiarkowaną naszej pracowni, lecz zarazem korzystać ze wskazówek i uwag wybitnych miłośników, członków T-wa, którzy stale udzielać będą swego dozoru i pomocy pracowni.

Zarząd P. T. M. F. sądzi, że rozszerzając w ten sposób sferę oddziaływania ogniska wyższej kultury fotograficznej, jakim jest Towarzystwo, na osoby stojące po za zrzeszeniem, poprze cel zasadniczy swej działalności o tyle skutecznie, iż praca, ofiarowana przez jego wybitnych członków nie będzie straconą.

Po złożeniu Katalogu przybyły następujące prace:

C. GOLAŃSKI.

298.	Motyw z Gdańska	Olej
299.	„Orzeł“	„
300.	Na hali	„
301.	Szałas	„
302.	Dworek	„

Geprüft und freigegeben durch die Kais. Deutsche Presseverwaltung.
Warschau, den 20/IV 1917. T.-N. 5210. Dr. N. 150.

Drukarnia i Litografja p. f. „Jan Cotty“ w Warszawie, Kapucyńska 7.

F

20.934